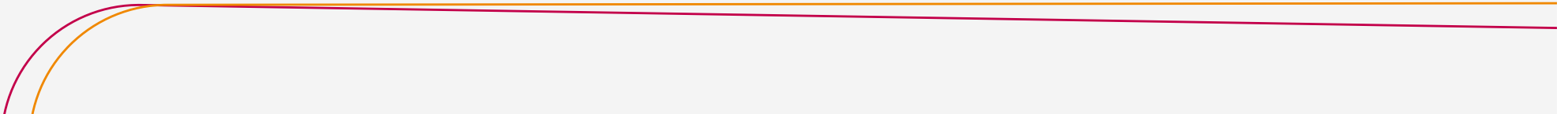

Aankoopbeleid

Arbeidsmiddelen, machines, toestellen en apparaten

21 maart 2025
Basisveiligheid niveau 3

Robrecht Van Loo

robrecht.van.loo@xplora.be

+32 478 20 34 30

Asbestdeskundige - veiligheidscoördinator – milieuzorgcoördinator – energiedeskundige

Agenda

- Documenten website GPD
- KB 12 augustus 1993
- Arbeidsmiddelen
- 3 Groene lichten
- PDCA
- Verschillende modellen volgens aankoopprocedure CPBVO
- Richtlijnen
- Speeltoestellen
- Indienststellingsverslag

Procedures website GPD

- [Aankoopprocedure](#) voor onderwijsinstellingen
 - Opgemaakt door de begeleidingscommissie van het Convenant voor Preventie en Bescherming in het Vlaams Onderwijs (CPBVO)

- PRO_04_Aankoop
 - [Procedure 4 Aankoop](#)

KB 12 augustus 1993

■ Arbeidsmiddelen

- Alle op de arbeidsplaats gebruikte:
 - Machines
 - Apparaten
 - Gereedschappen
 - Installaties

■ Gebruik van arbeidsmiddelen:

- Elke activiteit met betrekking tot een arbeidsmiddel:
 - Ingebuik of buitengebruikstelling
 - Aanwending
 - Vervoer
 - Reparatie
 - Ombouwen
 - Onderhoud
 - Verzorging
 - Reiniging

Arbeidsmiddelen

- Algemeen
 - *Machines, installaties, gemechaniseerde werktuigen, ...*
- Met een CE-markering (apparaten)
 - *Koffiezet, ventilator, frigo, gsm, beamer, smartboard, ...*
- Onderworpen aan een wettelijke keuring
 - Laag- of hoogspanningsinstallatie, stoommachine, compressor, ...
- Herhalingsbestelling
 - Machines, installaties, gemechaniseerde werktuigen, ...
- Eenvoudige arbeidsmiddelen
 - Balpen, bordenwisser, emmer, zaklamp, ...

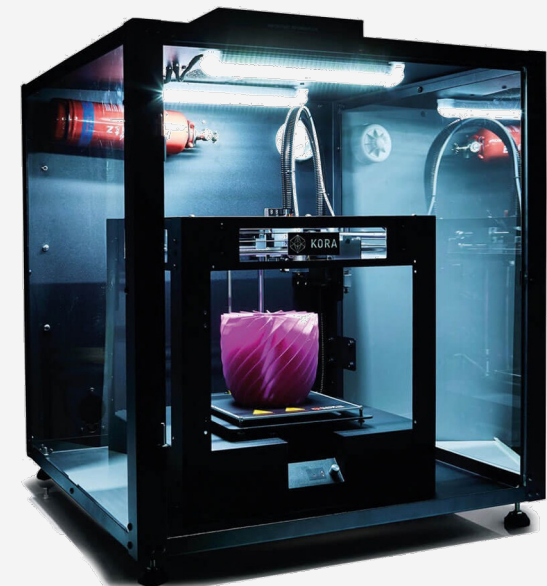
Specifieke arbeidsmiddelen

- Voor beeldschermwerk
 - *Beeldscherm, toetsenbord, printer, kantoorstoel, software ...*
- Mobiele arbeidsmiddelen
 - *Transpalet, heftruck, steekwagen, magazijnwagen, maaltijdkar, ...*
- Voor hijsen en heffen van lasten
 - *Materiaallift, takel, lier, rolbrug, kraan, ...*
- Voor tijdelijke werkzaamheden op hoogte
 - *Steiger, werkbrug, ladder, trapladder, platformladder, ...*
- Voor gebruik in explosieve atmosferen (ATEX)
 - *Machines, installaties, gemechaniseerde werktuigen, vonkarme hamer, vonkarme sleutel, ...*

Collectieve beschermingsmiddelen

- Speeltoestellen
 - *Schokdempende ondergrond ...*
- Machines
 - *Veiligheidsschermen, afzuiginstallaties ...*
- Daken
 - Valbeveiliging, levenslijn, ...
- ...

Persoonlijke beschermingsmiddelen

- Algemeen
 - Met een CE-markering
 - Herhalingsbestelling
- *Veiligheidshelm, veiligheidsbril, veiligheidsschoenen, oorkap, stofmasker, valharnas, ...*

Beschermingsmiddelen tegen brand

■ Algemeen

- *Branddeken, brandblusapparaat, brandhaspel, veiligheidsverlichting, branddetectie-installatie, brandmeldingsinstallatie, branddeur, rookkoepel, ...*

Werkkledij

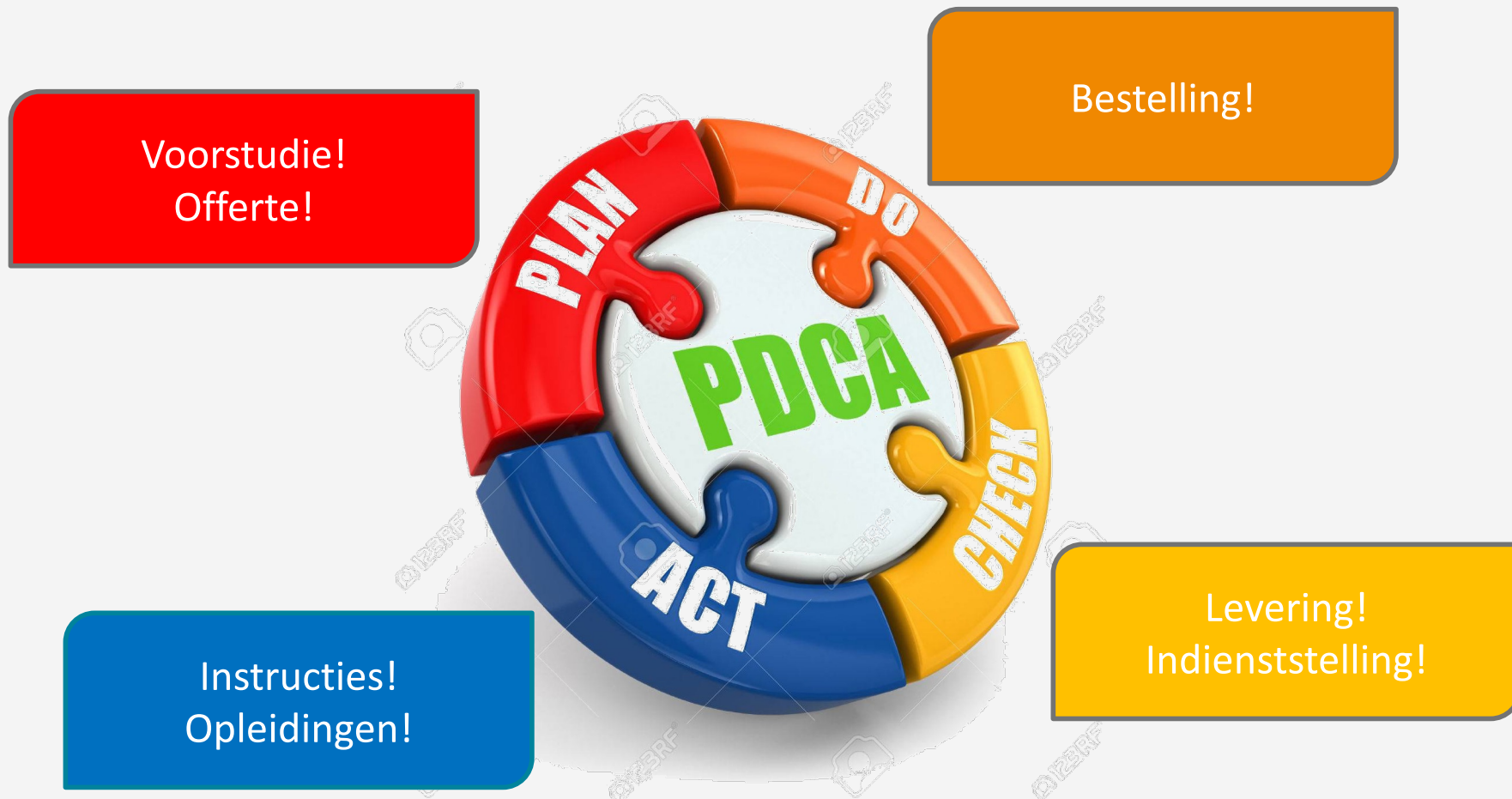
- Algemeen
 - Overall, kiel, stofjas ...
- Sportuitrusting, turnkledij, ...
 - Sportuitrusting, turnkledij

3 Groene lichten, de verschillende stappen ...

- Voorstudie
 - Welk arbeidsmiddel kopen we aan?
 - Welke wetgeving, normen, richtlijnen, ... zijn van toepassing?
- De aankoop zelf ...
 - Opstellen van de bestelbon?
 - Nazicht van de bestelbon?
- De levering ...
 - Nazicht van het arbeidsmiddel?
 - Is aan alle eisen van de bestelbon voldaan?
- Het in gebruik nemen van het arbeidsmiddel ... de indienststelling ...
 - Werkt het arbeidsmiddel veilig?
 - Brengen we geen extra risico's binnen in de school?
- De instructies ...
 - Handleiding nakijken en opstellen van een VeiligheidsInstructieKaart?
- Opleiding ...
 - Opleiding gebruikers

PDCA? ... Toch niet opnieuw!!!!

Altijd alle stappen doorlopen?

- Er zijn drie mogelijkheden binnen de aankoopprocedure
 - Onderworpen aan de volledige procedure (A-model)
 - Installaties, machines, gemechaniseerde werktuigen, ...
 - Onderworpen aan de verkorte procedure
 - AM's voorzien van een CE-markering (B1-model)
 - AM's die een wettelijke keuring krijgen (B2-model)
 - Herhalingsbestellingen (B3-model)
 - Eenvoudige arbeidsmiddelen
 - Schrijfgerief, bordenwissers, emmers, zaklampen (C-model)

A-model

(Aankoopprocedure voor onderwijsinstellingen CPBVO)

■ Principe

- Bij de aankoop van arbeidsmiddelen dient de onderwijsinstelling alle stappen uit te voeren en bij de drie groene lichten een aantal wettelijke voorschriften na te leven.

	WIE?	VISUM?	AAN WIE?
Voorstudie	HL + PA (EDPBW + desk.)		WG
 Bestelbon	Aankoopdienst + HL	Aankoopdienst (HL) + PA	WG
 Levering (leveringsbon)	Fabrikant/ leverancier	Fabrikant/ leverancier + TA/TAC	WG + PA
 Verslag van indienststelling	PA (IDPBW)	HL + PA	WG + WN
Instructies	HL (of instructeur machine)	HL + PA	WG + WN
Opleidingen	WG	Onthaalbeleid (HL) HL	WG + PA

A-model

■ Aandachtspunten

- Bestelbon
 - Eisen stellen zodat het arbeidsmiddel voldoet aan:
 - Europese verordeningen
 - Wetten
 - Besluiten
 - Reglementen
 - Normen
 - Codes van goede praktijk
 - ...
- Levering
 - Controle van de vigerende wetgeving en de gestelde eisen
 - EG-verklaring van overeenstemming (aan welke richtlijnen voldoet het toestel)
 - *Opgepast!!!! Verschil tussen huishoudelijke en industriële toestellen*
 - Bijkomende eisen vermeld op de bestelbon (attesten)
 - Gebruikershandleiding in het Nederlands
- Indienststelling
 - Preventieadviseur stelt verslag op
 - Controle van de 19 minimumvoorschriften van arbeidsmiddelen (risicoanalyse)

B1-model (Aankoopprocedure voor onderwijsinstellingen CPBVO)

■ Principe

- Bij de aankoop van AM's die reeds voorzien zijn van een merk van keuring, goedkeuring of overeenkomst (vb CE-markering) kan de verkorte procedure toegepast worden. Enkel tijdens de eerste fase van de drie groene lichten zijn er wettelijke voorschriften van toepassing.

	WIE?	VISUM?	AAN WIE?
Voorstudie	HL + PA (EDPBW + desk.)		WG
Bestelbon	Aankoopdienst + HL	Aankoopdienst (HL) + PA	WG
Levering (leveringsbon)	Fabrikant/ leverancier	Fabrikant/ leverancier + TA/TAC	
Verslag van indienststelling			
Instructies	HL (of instructeur machine)		
Opleidingen	WG	Onthaalbeleid (HL) HL	WG + PA

B1-model

■ Aandachtspunten

- Bestelbon
 - Eisen stellen zodat het arbeidsmiddel voldoet aan:
 - Europese verordeningen
 - Wetten
 - Besluiten
 - Reglementen
 - Normen
 - Codes van goede praktijk
 - GEEN EXTRA VEILIGHEIDSEISEN MOGELIJK!!!!!!!!!!!!
- Levering
 - Controle van de vigerende wetgeving
 - Opgelet met de omgevingsfactoren

**DE SCHOLENGROEP OF INSTELLING KAN TOCH EEN FORMEEL
INDIENSTSTELLINGSVERSLAG OPLEGGEN!**

B2-model (Aankoopprocedure voor onderwijsinstellingen CPBVO)

■ Principe

- Bij de aankoop van AM's die onderworpen zijn aan een wettelijke keuring door een EDTC kan de verkorte procedure toegepast worden. Enkel tijdens de eerste fase van de drie groene lichten zijn er wettelijke voorschriften van toepassing.

	WIE?	VISUM?	AAN WIE?
Voorstudie	HL + PA (EDPBW + desk.)		WG
 Bestelbon	Aankoopdienst + HL	Aankoopdienst (HL) + PA	WG
 Levering (leveringsbon)	Fabrikant/ leverancier	Fabrikant/ leverancier + TA/TAC	
 Verslag van indienststelling	EDTC		WG
Instructies	HL (of instructeur machine)	WG + PA + EDPBW	WG + WN
Opleidingen	WG	Onthaalbeleid (HL) HL	WG + PA

B2-model

■ Aandachtspunten

- Bestelbon
 - Eisen stellen zodat het arbeidsmiddel voldoet aan:
 - Europese verordeningen
 - Wetten
 - Besluiten
 - Reglementen
 - Normen
 - Codes van goede praktijk
 - GEEN EXTRA VEILIGHEIDSEISEN MOGELIJK!!!!!!!!!!!!
- Levering
 - Controle van de vigerende wetgeving
 - Opgelet met de omgevingsfactoren
- Indienststelling
 - Externe Dienst voor Technische Controle

B3-model (Aankoopprocedure voor onderwijsinstellingen CPBVO)

■ Principe

- Bij de aankoop van AM's die gelijkvormig zijn aan een AM dat reeds werd aangekocht met de volledige procedure (A-model), is de verkorte procedure van toepassing. Enkel tijdens de eerste fase van de drie groene lichten zijn er wettelijke voorschriften van toepassing.

	WIE?	VISUM?	AAN WIE?
Voorstudie	HL + PA (EDPBW + desk.)		WG
 Bestelbon	Aankoopdienst + HL	Aankoopdienst (HL) + PA	WG
 Levering (leveringsbon)	Fabrikant/ leverancier	Fabrikant/ leverancier + TA/TAC	
 Verslag van indienststelling			
Instructies	HL (of instructeur machine)	WG + PA + EDPBW	WG + WN
Opleidingen	WG	Onthaalbeleid (HL) HL	WG + PA

B3-model

■ Aandachtspunten

- Bestelbon
 - Eisen stellen zodat het arbeidsmiddel voldoet aan:
 - Europese verordeningen
 - Wetten
 - Besluiten
 - Reglementen
 - Normen
 - Codes van goede praktijk
 - GEEN EXTRA VEILIGHEIDSEISEN MOGELIJK!!!!!!!!!!!!
- Levering
 - Controle van de vigerende wetgeving
 - Opgelet met de omgevingsfactoren

**DE SCHOLENGROEP OF INSTELLING KAN TOCH EEN FORMEEL
INDIENSTSTELLINGSVERSLAG OPLEGGEN!**

Arbeidsmiddelen

Europese machinerichtlijn CE

■ Machinerichtlijn 2006/42/EG

● Machine:

- Samenstel van onderling verbonden onderdelen en organen.
- Waarvan minstens één kan draaien en bewegen.
- Door een energiebron aangedreven.

● Toepassingsgebied:

- Machines
- Verwisselbare uitrustingsstukken
- Veiligheidscomponenten
- Hijs- en hefgereedschappen
- Kettingen, kabels en banden
- Niet voltooide machines

Voorbeelden

- CE markering is aanwezig
 - Noodstop: **NOK!**
 - Boorspindel: **NOK!**
 - Kap riemoverbrenging: **NOK!**

- Hoe oplossen?
 - Procedure volgen
 - Advies PA

Richtlijnen elektriciteit CE

■ Laagspanningsrichtlijn

- Elektrisch materiaal:
 - Bestemd voor een nominale wisselspanning tussen 50 en 1000V
 - Bestemd voor een nominale gelijkspanning tussen 75 en 1500V
 - Belangrijke norm EN 60204 'Veiligheid van elektrische uitrusting machines'

■ EMC richtlijn:

- Elektromagnetische compatibiliteit
 - Elektronische nijverheid
 - Elektromagnetische nijverheid

Diverse richtlijnen en normen ... o.a

- Speelgoed richtlijn 2009/48/EU
- ATEX richtlijnen explosieveiligheid
 - 2014/34/EU > eisen aan materiaal (economische richtlijn)
 - 1999/92/EU > eisen veiligheid werknemers (sociale richtlijn)
- Gastoestellen richtlijn 2009/142/EU
- Voedselveiligheid
 - HACCP > FAVV
- Verfproducten richtlijn 2004/42/EU
 - Beperking emissies en vluchtige stoffen
- Gevaarlijke producten
- PBM's & CBM's
- Ladders > EN131
- ...

**VRAAG ADVIES AAN UW
PREVENTIEADVISEUR**

Speeltoestellen en speelterreinen

■ KB 28 maart 2001

• Veiligheid speeltoestellen

– EN 1176 veiligheidseisen speeltoestel

- Gebruikte materialen, valbescherming, zonering, touwen en kabels, kettingen, ...

– EN 1177 veiligheidseisen ondergrond

- Bodemafwerking

Indienststellingsverslag

■ Arbeidsmiddel

VERSLAG VOOR INDIENSSTELLING **Go! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap**

SGR-26-2019-I-910-Heule-Athena-Kolomboormachine 'OPTIMUM'

ARBEIDSMIDDELEN KB 12/08/1993+ 2009/104/EG – MACHINERICHTLIJN 2006/42/EG

Betreft: KOLOMBOORMACHINE 'OPTIMUM'		
SG/school/adres: 26 / ATHENA CAMPUS HEULE Guido Gezellelaan 10/ afd. Techniek		
Producent (fabrikant): QUANTUM	Onderzoeker: Rik Maddens	
Distributeur (leverancier): De Munter		
Bouwjaar: 2014	Serienummer: JPO714131042	Datum: 19/01/2020

	Ja	Nee
1. De gebruiksaanwijzing met veiligheidsinstructies werd opgesteld voor de bedienaars van de machine (veiligheid, gebruik, onderhoud en afstelling in de oorspronkelijke taal en de vertaling ervan in het Nederlands).	✓	
2. De EG-verklaring van overeenstemming vergezelt de machine (bijlage II, §1.A).	✓	
3. De CE-markering is aangebracht op een onuitschakbare manier op of naast het plaatje.	✓	
4. Omzeivingsfactoren zijn in orde.	✓	
5. De bijkomende eisen vermeld in de bestelbon zijn nagekomen.	nvt	

OPMERKINGEN van de onderzoeker:
- Geen aankoopprocedure gevolgd

Handtekening onderzoeker

Voorbehouden voor de preventiedienst	
VOORSTEL	X Mag in dienst gesteld worden
	Mag in dienst worden gesteld mits gevolg aan bovenstaande opmerkingen
	Mag niet in dienst gesteld worden

Preventiedienst
bewaard op 02-01-2020

1

BESLUITING DIRECTIE

Opmerking: ☒ mag in dienst ☐ mag niet in dienst

Preventieadviseur Robrecht Van Loo Preventieadviseur Scholengroep 26 'Mandel & Leie' 0478 20 34 30 Datum: 20/01/2020	Preventieadviseur-arbeidsgeneesheer Dr. Gillemon Luc Preventieadviseur Arbeidsgeneesheer 1.33193.85.004 Datum: 27/01/2020	Algemeen directeur of gemandateerde Datum: 05/02/2020
--	---	---

3

Indienststellingsverslag

■ Speeltoestel

GEMEENSCHAPPELIJKE PREVENTIEDIENST
INDIENSTELLINGSVERSLAG

onderwijs van de
Vlaamse Gemeenschap

Go!

VERSLAG VOOR INDIENSTELLING
Speeltoestellen volgens de norm EN 1176

Betreft: Speeltoeren
SG/school/adres, speelrein: BS Wonderbos Ingelmunster
Producent (fabrikant): Elbe
Distributeur (leverancier):
Bouwjaar: 2017 Nummer toestel: 001 Datum: 29/05/2020

Onderzoeker: Robrecht Van Loo

	Ja	Nee
1. De gebruiksaanwijzing / handleiding / onderhoud instructies, in Nederlandse taal is aanwezig	X	
2. De verklaring van overeenstemming met EN 1176 is aanwezig	X	
3. De norm EN 1176, het bouwjaar, de naam van de producent zijn aangebracht op een onuitwisbare manier op het kenplaatje	X	
4. Omgevingsfactoren zijn in orde (valzone, valbodem, vrije ruimte, zonering, enz...)	X	
5. De bijkomende eisen vermeld in de bestelbon zijn nagekomen	X	
6. Het toestel is voorzien van een alfanumerieke identificatie		X
7. Het toestel is mee opgenomen in het logboek van het speelrein		X

OPMERKINGEN van de onderzoeker:

- Nummering aanbrengen op het speeltoestel
- Speeltoestel opnemen in het logboek van het speelrein

Handtekening onderzoeker

Voorbehouden voor de preventiedienst

VOORSTEL	X	
		Mag in dienst gesteld worden
		Mag in dienst worden gesteld mits gevolg aan bovenstaande opmerkingen
		Mag <u>niet</u> in dienst gesteld worden

BESLISSING DIRECTIE

☒ mag in dienst ☐ mag niet in dienst

Opmerking:

Preventieadviseur:
Datum: 29/05/2020

algemeen directeur of gemandateerde
Datum: 29/05/2020

Robrecht Van Loo
Preventieadviseur
Scholengroep 26 "Mandel & Lele"
0478 20 34 30

Diter Den Baes
Algemeen Directeur

Vragenronde

